

Sluttrapport
Prosjektnummer: 2011/1/0220 Forebygging
Organisasjon: Norsk Folkehjelp

Sirkusskolen

Minner for livet.

(foto: Kerang / Ivanir Hasson Olsen)

Norsk Folkehjelp

ExtraStiftelsen
Helse og Rehabilitering

Forord

Denne sluttrapporten omhandler sirkusskolen, et aktivitetstilbud for barn mellom 7-15år, som oppholder seg i Norsk Folkehjelp sine mottak. Sirkusskole er et pedagogisk kurstilbud hvor barna gjennom lek, glede og mestring lager en egenkomponert sirkusforestilling, som vises frem for publikum. Norsk Folkehjelp samarbeidet i 2012 med Circus Sibylla i å lage sirkusskole for barn på 6 av NF sine mottak. Circus Sibylla har 20 års verdifull erfaring med dette arbeidet og var sammen med prosjektleder og mottakene ansvarlige for planlegging og gjennomføringen av kursopplegget. Omtrentlig 140 barn har gjennomført Sirkusskolen rundt omkring i landet for et stort antall publikum bestående av frivillige og foreldre.

En stor takk rettes til alle mottakene som deltok i prosjektet og som har vært dyktige til å legge en fin ramme rundt arrangementene. En spesiell takk til alle barna som uten hemninger kastet seg ut i rampelyset. Tilslutt en stor takk fra barna i mottakene til Extra stiftelsen, som bidro til at prosjektet kunne gjennomføres.

Sammendrag

Norsk Folkehjelp og Circus Sibylla gjennomført sirkusskoler på 6 forskjellige asylmottak i tidsperioden februar til september 2012. I alt ca. 140 barn med ulik etnisk tilhørighet har fått gleden av å delta. Mottakene som har deltatt er: Husebyparken asylmottak, Jølster asylmottak, Refstad Transittmottak, Ringsaker asylmottak, Veumallen alleen asylmottak og Øyer asylmottak.

Hensikten med sirkusskolen er å stimulere til glede, mestring samt å bidra til positiv samhandling mellom mottakene, lokalsamfunnet og spesielt barna som bor der. Mange av disse barna har levd på forskjellige mottak i flere år, og for enkelte kan hverdagen være preget av frykt og utrygghet. Uforutsigbarheten kan bidra til at det blir vanskelig å knytte bånd til andre barn både i og utenfor mottakene. Det er derfor avgjørende å skape et rom som bidrar til at barna kan føle seg «normale» gjennom lek, kreativitet og øke livskvalitet. Sirkusskolen klarte nettopp å skape dette rommet. Barna lærte i løpet av tre dager å beherske og stå på en scene samt å mestre ulike sirkusteknikker som akrobatikk, sjonglering, diablo, balanseball, devilstick, ethjulsykling og linedans av profesjonelle sirkus artister. Skolen avsluttes med en stor forestillingsfest hvor barna får vise frem det de har lært til et ivrig publikum. Det har vært rørende å oppleve hvordan barna har gitt det beste av seg selv på forestillingen. De aller fleste lengter etter å bli sett. Det å få vist seg frem for et publikum har gitt dem en god følelse. Dette arbeidet kan også være med på å styrke barnas mestring og selvfølelse, noe som i neste omgang vil føre til lettere integrering i det norske samfunn, og gi gode barndomsminner.

Kapittel 1: Bakgrunn for prosjektet og målsetting

I følge tall fra UDI (august 2012) bodde det 3 800 barn i mottak ved årsskiftet. En tredjedel av alle barna i mottak kom fra Afghanistan eller Russland. De fleste av barna bodde sammen med foreldrene sine eller andre omsorgspersoner, men i overkant av 7 prosent var enslige mindreårige asylsøkere. Barna som bodde sammen med foreldre eller omsorgspersoner, hadde i gjennomsnitt bodd i mottaket i overkant av 22 måneder. Den største gruppen av barn i mottak var de som hadde fått endelig avslag og ventet på retur til hjemlandet. Denne gruppen utgjorde 31 prosent av alle barna. Ytterligere 23 prosent hadde fått avslag og ventet på å få klagen sin behandlet. Mange av disse barna har levd på forskjellige mottak i flere år, og hverdagen er i stor grad preget av uforutsigbarhet. Norsk Folkehjelp som har lang fartstid innenfor mottaksdrift(1994) har sett at disse barna har behov for ulike type tiltak og aktiviteter i hverdagen.

Målsettingen med prosjektet var at Norsk Folkehjelp og Circus Sibylla ønsket å benytte « sirkus metoden» til å engasjere lokalsamfunnet til å komme nærmere beboernes liv, og dermed stimulere til felles aktiviteter. Man ønsker å skape en felles kreativ energi i trygge omgivelser. Sirkusskolen skal lære barna om verdien av å ta vare på hverandre og om samarbeid. Den skal styrke deres selvtillit gjennom å lære dem konkrete teknikker de kan ta med seg videre i livet. Det hentes erfaringer og kompetanse fra 6 mottak i prosjektperioden slik at Sirkusskolen kan tilbys videre til andre asylmottak over hele landet de neste årene.

Kapittel 2: Prosjektgjennomføring og metode

I januar 2012 startet Norsk Folkehjelp og Cirkus Sibylla koordinering og tilretteleggingen av arbeidet med asylmottakene. Det ble nedfelte en referanse gruppe med aktivitetsansvarlige i alle mottakene. Formålet var at de skulle komme med innspill og ideer til gjennomføring.

8 mottak fikk tilbud om å delta, men to mottak hadde ikke anledning, ettersom de ikke hadde barn i målgruppen. Vi gjennomførte derfor dobbelbesøk på to av mottakene, Refstad transittmottak og Husebyparken.

Norsk Folkehjelp utviklet og sendte ut en informasjonspakke som inneholdt materiell som: plakater, flyers og mal for presseinvitasjon til alle mottakene. Mottakene informerte samarbeidspartnere som idrettslag, skole/SFO og frivillige organisasjoner i sine omgivelser.

Fra februar til november 2012 startet sirkuset opplæring av barna i mottakene. Det ble jobbet fram mot en sirkusforestilling på hvert mottak med 18 timers øvingstid, etterfulgt av en forestillingsfest med hyggelig bevertning.

Ringsaker inviterte blant annet deltakere fra Kilde skole (SFO), som var med på hele arrangementet. Andre mottak bl.a. Refstad hadde frivillige fra lokallaget som deltok på arrangementet.

Sibylla har et pedagogisk opplegg hvor barna aktivt var med å bestemme hvordan forestillingen skulle bygges opp og vises frem. Etter forestillingen fikk alle mottakene beholde en rekke materiell og utstyr som beboerne flittig har brukt videre.

Cirkus Sibylla som har gjort en fantastisk jobb, var selv fornøyd med gjennomføringen, men pekte på den språkmessige utfordringen, da barna kommer fra ulike steder på kloden. Det var vrient å gi felles beskjeder og informasjon. Dette ble løst ved å bruke kroppsspråk, fysisk humor og imitasjonsmetoder. Det har vært viktig med stort fokus på å ha møteplasser for barna, uten at foreldre og voksne er til stede. Slik kan leking og læring være på barns premisser.

Mottakenes rolle var å organisere med leie av lokaler, informasjon til foreldre og barn i forkant, samt innkalling og tilrettelegging. Mottakene inviterte lokal media til å komme og dekke forestillingen på slutten av sirkusskolen. Noen av mottakene ga tilbakemelding på at det var ressurskrevende for dem i forbindelse med bemanningen. I utgangspunktet har noen mottak lav bemanning og derfor ble det krevende for mottakene med sirkusskolen, spesielt når skolen ble avholdt i helger og ferier. Denne lærdommen tar vi med oss videre og søker dermed midler til ekstra ressurser i mottakene når vi gjennomfører aktiviteter sammen.

Andre evalueringer fra mottaksansatte:

-«Sirkusskolen var en stor suksess – og det ble en stor begivenhet for alle barna som deltok. Takk for muligheten!»

-«Vår vurdering er at barna opplevde felleskap og hygge på alle samlingene. Sirkusskolen var et meget vellykket arrangement. Barn og unge vitner om en positiv opplevelse – både med tanke på mestringsfølelse, ny kompetanse, positivt felleskap og morsomme aktiviteter. Alt i alt en positiv aktivitet med stor betydning for barnas trivsel. Vi opplevde ingen hindringer eller negative innspill i forbindelse med arrangementet».

Kapittel 3: Resultater og resultatvurdering

Prosjektets målsetting var at prosjektet skulle brukes som et integreringstiltak. Sirkusskolen bidro til positiv samhandling mellom beboerne på mottakene og lokalsamfunnet.

Tilbakemeldinger fra deltakere, tilskuere og mottaksansatte bekreftet at dette målet ble nådd.

De ansatte på mottakene på sin side bekreftet at prosjektet stimulerte til å tenke nytt i forhold til nye måter og metoder for å komme i kontakt med lokalsamfunnet på.

Selv om sirkuset er over, videreføres kunnskapen og aktiviteten gjennom at Sirkus Sibylla la igjen en pakke med sirkusutstyr på alle mottakene. Dette har gitt mulighet til at barna som var igjen på mottaket kunne lære opp nyankomne barn. Prosjektet har stor betydning både for å gjøre tilværelsene lettere for barna, samt å gi dem et meningsfullt aktivitetstilbud.

Barnefaglige i mottakene hevdet at sirkusskolen ga barna en mulighet for å kanalisere ut ulike følelser gjennom aktivitet og deltakelse i et trygt miljø.

I etterkant har vi opplevd at både foreldre og deltagende barn har kommet og takket oss for tilbudet. Vi føler selv at barna har fått noen gode barndomsminner de kan ta med seg videre i livet. Rukhsar fra Afghanistan beskrev sin opplevelse av sirkusskolen slik:» Jeg var fryktelig nervøse når jeg først gikk opp på scenen. Nå føler jeg det som om jeg hadde vært på et veldig vakkert sted, et sted som er mitt»

Ingen av oss er ukjent med medias negative og unyanserte omtale av asylmottak rundt omkring i landet. Vår opplevelse har vært annerledes. Medias positive deltakelse og omtale bidro også til å fremme mottaket som et positivt innsalg i lokalsamfunnet.

Sirkusskolen har fått bred og varm velkomst av både beboerne i mottakene og frivillige i lokalsamfunnet. Mange påpeker at Sirkuset er et som et friminutt i en ellers så tung livsfase.

Kapittel 4: Oppsummering og konklusjon og videre planer

NF og Sirkus Sibylla søkte om en ny runde med sirkus for 2013, men fikk dessverre avslag. Vår intensjon var å oppnå et tettere bånd mellom lokalsamfunnet og beboere med fokus på barnas psykososiale miljø. Opplegget ble brukt som integreringstiltak og bidro helt klart til positiv samhandling mellom beboerne på mottakene og lokalsamfunnet.

Prosjektet har hatt stor betydning både for å gjøre tilværelsen lettere for barna på mottakene og vi vil bruke erfaringene fra dette arbeid videre inn i nye prosjekter for denne målgruppen.

Det hentes erfaringer og kompetanse fra de 6 mottakene i prosjektperioden slik at Sirkusskolen kan tilbys videre til andre asylmottak over hele landet de neste årene.

Generalsekretær Hans Christian Lillehagen i Extrastiftelsen lot seg imponere av barna, da han deltok på en forestilling på Refstad mottak 15. 09.1012:

«– Dette var veldig moro. Det er gøy å se hva de får til,– Uavhengig av om de blir sendt videre til et annet mottak eller tilbake til hjemlandet sitt er dette noe de kan ta med seg videre i livet. Jeg er glad for at vi har fått være med å støtte dette flotte tiltaket. Det er meningsfylt å bidra til noe som er så positivt.»

Media dekningen av Sirkusskolen:

Farsund avisen; 29. 02. 2012

Fredrikstad blad og Demokraten; 25.03. 2012

Akers Avisen Groruddalen papirutgave; 31. 08.2012

Ditt Oslo Publisert; 12.09.2012

Østlandssendingen 12. 09.12

Groruddalen.no Publisert: 15.09. 2012

Dagsavisen; Publisert: 17. 09. 2012

Utrop kulturnytt : Publisert: 18.09.2012

Lokalavisen Groruddalen, 20.09.2012

Gudbrandsdølen Dagningen; Publisert 21. 09.2012

Norsk Folkehjelps hjemmeside; <http://www.folkehjelp.no/>

Extrastiftelsens hjemmeside; <http://www.extrastiftelsen.no/> presse klipp:

Face book